

Taalpost

25
JUL
2018

? **Woordpost: *nociceptie***

"Planten reageren wel degelijk op hun omgeving, maar ze hebben volgens mij geen **nociceptie**. Gevoel vervult volgens mij ook geen functie voor planten" – aldus milieufilosoof Bernice Bovenkerk vorige week in *De Groene Amsterdammer*. Wat betekent *nociceptie* en waar komt het vandaan? Dat leggen we uit [op onze website](#).

>> **Lees meer**

{ **Uw dierbare vertelt de schrijver over diens leven**

In het zomernummer van *Onze Taal*: een bijdrage van dr. E.I. Kipping, 'sneerlandicus' en een alter ego van Kees van Kooten. Kipping kwam een advertentie tegen van een bedrijf waar je schrijvers kunt inhuren om het verhaal van dierbaren te vertellen. "Uw dierbare vertelt de schrijver over diens leven", staat in die advertentie, en daardoor raakte Kipping [in verwarring](#). Meer [taalkundige achtergrond](#) van het gebruik van *diens* leest u in het elektronische tijdschrift *Neerlandistiek*.

Foto: Roel Bazen

>> **Lees het artikel in *Onze Taal***

* **Taalnieuws**

- >> Het Arabisch is geschrappt als officiële taal in Israël. ([Joop](#))
- >> De Ried foar de Fryske Beweging geeft vervoersbedrijf Arriva een prijs voor de omgang met de Friese taal. ([Leeuwarder Courant](#))
- >> Koffieketen Starbucks opent een gebarentaalvestiging in Washington. ([Axios](#))
- >> Vlak voor het zomerreces roept bondskanselier Merkel op tot 'zorgvuldiger omgang met taal en met feiten'. ([Deutschlandfunk](#))
- >> In vreemde talen is het makkelijker om te liegen, suggereert wetenschappelijk onderzoek. ([Santé magazine](#))
- >> Het Luxemburgse parlement erkent de Duitse gebarentaal. ([RTL5](#))

! Oproep: mooie eigenschappen van andere talen

Natuurlijk is het Nederlands mooi, maar andere talen hebben ook hun charmes. Wat kan het Nederlands nog leren van die talen in de rest van de wereld? Welke onderdelen van andere talen zijn eleganter, consequenter en makkelijker te leren dan hun tegenhangers in het Nederlands? We verzamelen het allemaal voor een uitgave die zal verschijnen in de Week van het Nederlands (6 t/m 13 oktober). Vooral iedereen met een andere moedertaal – waaronder ook streektalen en gebarentalen – wordt aangemoedigd te reageren.

>> **Stuur uw suggestie in**

& En verder

- >> Wedstrijd: bedenk een naam voor een nieuw Europees Marswagentje. ([EOS](#))
- >> Gebarentaaltolk laat een bijzondere performance zien tijdens een metalconcert. ([Tonedeaf](#))
- >> Chinezen zijn dol op emoji's en 'stickers'. ([Trouw](#))
- >> Het neologisme van de week: *frosecco*. ([INT](#))

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & taaltrainingen

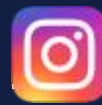
+ Volg Onze Taal op de sociale media

[Facebook](#) - [Twitter](#) - [Instagram](#) - [LinkedIn](#)

Deze maand in Onze Taal

Herkenbaar?

“Ik hoor dat de hele tijd: mensen die zeggen ‘Ik vind daar wat van.’ In plaats van wat ze ervan vinden. Nou fijn, veel plezier met je mening. Wel af en toe water geven.”

Volg Onze Taal op Instagram

advertentie

Lees door in de zomer met *Kidsweek*

Kidsweek is dé krant voor kinderen tussen de 7 en 12 jaar met elke donderdag het laatste nieuws uit binnen- en buitenland. Maar ook heel veel dierennieuws, grappige weetjes en de leukste moppen!

Neem nu een abonnement voor € 15,- en krijg het *Kidsweek*-zomer-doeboek cadeau!

Word abonnee van Kidsweek

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

* In de maanden juli en augustus verschijnt *Taalpost* één keer per week (op woensdag). *

#FB

#Twitter

#LinkedIn

#Instagram

#E-mail

Diensten onze taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Taaltrainingen

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Uitschrijven

Taalpost

18
JUL
2018

? Taaltip: *de stukke telefoon?*

'De stukke telefoon' en 'een stuk horloge' zijn geen juiste formuleringen. Correcte alternatieven zijn bijvoorbeeld 'de defecte telefoon' en 'een kapot horloge'.

Het bijvoeglijk naamwoord *stuk* kan in de standaardtaal niet vóór het zelfstandig naamwoord staan waar het bij hoort. Het kan alleen worden gebruikt als naamwoordelijk deel in een zin met een koppelwerkwoord: 'De telefoon is stuk', 'Mijn horloge bleek stuk' (*is* en *bleek* zijn hier koppelwerkwoorden). In informele spreektaal worden combinaties als 'de stukke telefoon' en 'een stuk horloge' wel gebruikt, maar in schrijftaal kunnen ze beter worden vermeden.

>> **Meer taaladvies**

& De taal van de Joekagieren

Met nog maar een handjevol sprekers dreigt de taal van de Joekagieren te verdwijnen. De Amsterdamse taalkundige Cecilia Odé deed twaalf jaar lang onderzoek naar het Siberische toendravolk en schreef er een boek over. In het radioprogramma *Met het oog op morgen* vertelde ze hoe ze de taal heeft geprobeerd vast te leggen.

>> **Beluister het fragment**

* Taalnieuws

>> Scholen moeten meer gebruikmaken van het feit dat hun leerlingen verschillende talen spreken, zeggen onderzoekers. ([Kennislink](#))

>> Max en Luna zijn de populairste honden- en kattennamen in Nederland. ([070](#))

>> Ook oud-presentator François Boulangé zou *Lingo* graag zien terugkeren op de tv. ([AD](#))

>> Is geschreven taal ontstaan om beter te kunnen boekhouden, of vanwege dromen en toverij?

(Aeon)

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen.

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & taaltrainingen

+ Volg Onze Taal op de sociale media

[Facebook](#) - [Twitter](#) - [Instagram](#) - [LinkedIn](#)

#taaltip Op zoek / opzoek
In zinnen als 'Op zoek naar een baan?'
schrijf je 'op zoek' met een spatie. 'Opzoek'
is alleen juist als werkwoordsvorm:
'Wil je dat ik dat even voor je opzoek?'

**Volg Onze Taal
op Twitter**

{ Rumor om koloniaal taalgebruik

We meldden vorige week al dat het webmagazine OneWorld heeft besloten om het eigen taalgebruik aan te passen en minder termen te gebruiken die als '(neo-)koloniaal' worden aangevoeld (zoals *inheems* of *ontwikkelingshulp*). De afgelopen week bleek die beslissing nogal wat discussie te hebben opgeroepen. Zo lieten onder anderen de ombudsman van NRC Handelsblad en medewerker Han van der Horst van de website Joop zich over de kwestie uit. Hoofdredacteur Seada Nourhussen van *OneWorld* reageerde daar dan weer op in haar column in Trouw. En tekstschrijver Erik van der Spek schreef over een verwante kwestie: de gevoeligheden van het taalgebruik in musea.

! En verder

- >> Help het Meertens Instituut met het overtuigen van antwoorden van oude vragenlijsten over onder meer dialectgebruik. ([Meertens Instituut](#))
- >> Academische communicatie, wat is dat eigenlijk? Een hoogleraar legt het uit. ([Radboud InTo Languages](#))
- >> Moet het verschil tussen *hun* en *hen* worden afgeschaft? U kunt stemmen! ([Onze Taal](#))

Trainingskalender Onze Taal

Leden van Onze Taal ontvangen korting op de trainingen. Wilt u een training volgen en bent u geen lid van Onze Taal? **Meld u dan eerst aan voor het lidmaatschap**; dan profiteert u meteen van de korting!

13 Training Spelling | Gouda

SEP.

In deze training komen tal van spellingkwesties aan bod: aaneen of los schrijven, streepjesgebruik, hoofdletters en kleine letters, werkwoordspelling, enzovoort.

 [Lees meer over de training](#)

[Bekijk het filmpje over deze training.](#)

Deze training wordt ook gegeven op zaterdag 17 november in Amsterdam.

27 Opfrustraining Taalregels | Arnhem

SEP.

Tijdens deze training frist u uw kennis over drie onderwerpen op:

- **spelling**: los, aaneen of streepje?; werkwoordspelling (de lastige gevallen)
- **grammatica**: woordgeslacht en verwijzing; als/dan; hun/hen
- **leestekens**: komma, puntkomma, dubbele punt

 [Lees meer over de training](#)

[Bekijk het filmpje over deze training.](#)

Deze training wordt ook gegeven op donderdag 8 november in Amsterdam.

09 Training Grammatica en Leestekens | Utrecht

OKT.

Tijdens deze training gaat u aan de slag met grammatica en leestekens. Kwesties zoals groter *als/dan*, *hen/hun* en *die/dat/wat* passeren 's morgens de revue. 's Middags staat het juiste gebruik van komma's, dubbele punten, aanhalingstekens, enzovoort centraal.

 [Lees meer over de training](#)

[Bekijk het filmpje over deze training.](#)

Deze training wordt ook gegeven op dinsdag 27 november in Den Haag.

18 Training Zakelijk schrijven | Den Haag

SEP.

Hebt u een functie waarin u veel teksten schrijft (zoals brieven, e-mails, rapporten, offertes, websiteartikelen, nieuwsbrieven)?

Bent u benieuwd hoe u uw teksten effectiever kunt maken en hoe u er meer structuur in kunt aanbrengen? Volg dan een training Zakelijk schrijven bij Onze Taal.

 [Lees meer over de training](#)

[Lees de blog van taaltrainer Aleid van de Vooren over deze training.](#)

Deze training wordt ook gegeven op dinsdag 20 november in Amsterdam.

>>

[Lees meer over de trainingen van Onze Taal](#)

* Over Taalpost

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

* In de maanden juli en augustus verschijnt Taalpost één keer per week (op woensdag). *

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#Linkedin](#)

[#Instagram](#)

[#E-mail](#)

[>> Gegevens wijzigen](#)

Diensten onze taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taalpost

11
JUL
2018

{ Beste lezer,

Taalpost is vernieuwd! Niet alleen heeft onze taalnieuwsbrief een nieuw uiterlijk, er zijn ook nieuwe rubrieken. Zoals 'Woordpost', waarin een niet-alledaags woord uit de media wordt uitgelegd, en de rubriek met verwijzingen naar de sociale media van Onze Taal. Wat níét is veranderd, is het taalnieuws – als vanouds verzameld en geordend door onze redacteurs Marc van Oostendorp en Erik Dams.

In juli en augustus houdt *Taalpost* een zomerritme aan en ontvangt u de nieuwsbrief wekelijks op woensdag. Vanaf 1 september heeft *Taalpost* weer de vertrouwde frequentie van twee nieuwsbrieven per week. Zo hoeft u geen enkel taalnieuwtje te missen.

Namens de redactie wens ik u veel leesplezier met de vernieuwde *Taalpost*!

Vibeke Roeper, directeur Onze Taal

? **Woordpost: *debiet***

Woordpost, waarin de Taaladviesdienst van Onze Taal telkens een interessant woord uit het nieuws behandelt, is vanaf nu onderdeel van *Taalpost*. Hieronder de eerste aflevering van 'Woordpost nieuwe stijl'. De oude afleveringen zijn allemaal terug te vinden in [het archief](#) op de website van Onze Taal.

"Het **debiet** schommelt sterk met de regenval, terwijl grondwater een veel zekerder **debiet** heeft." Dat stond vorige week in een artikel in *De Standaard*. Wat *debiet* zoal kan betekenen en waar het vandaan komt (en wat het verband is met *bijten*), is te lezen op [onze site](#).

>> [Lees verder](#)

& Willem en Wilhelmina

Willem de Zwijger was de eerste Oranje die een belangrijke rol speelde in de geschiedenis van Nederland, en sindsdien is de familie niet echt meer weg geweest. Vijf stadhouders en drie koningen hadden sindsdien de naam Willem en één koningin had de naam Wilhelmina. In de vroege negentiende eeuw werd het een echte traditie: alle zoons, kleinzoons en achterkleinzoons van koning Willem I hadden Willem als een van hun voornamen, en veel vrouwelijke nakomelingen heetten Wilhelmina. Het leuke weblog *Vernoeming* zocht het uit.

>> [Lees meer](#)

! De taal van Trump

De taal van (Amerikaanse) politici trekt altijd de aandacht van de media, en onherroepelijk duikt er af en toe een taalkundige op die er een analyse van maakt. Dat geldt zeker ook voor president Trump, die ooit zei: "Ik heb de beste woorden!" In [deze video](#) van MSNBC geeft de wetenschapper John McWhorter zijn analyse. Volgens McWhorter gaat het bij Trump meer om de toon dan om de inhoud. Het Nederlandse magazine *VN* gaat in op een ander aspect van Trumps taal: [de agressie tegen migranten](#), die Ko Colijn ook bij Nederlandse politici ontwaart.

* Taalnieuws

>> Het online tijdschrift *OneWorld* wil zijn taalgebruik 'dekolonialiseren'. ([OneWorld](#))

>> Taalkundige René Appel analyseert de taal van Willem Holleeder. ([Nu.nl](#))

>> Medewerkers van de Universiteit Utrecht laten zien wat een rijk vakgebied de neerlandistiek is. ([Neerlandistiek](#))

>> Aspirant-talenstudenten zouden eerst een proeve van bekwaamheid moeten afleggen, vindt de Gentse hoogleraar Yves T'Sjoen. ([De Standaard](#), registratie)

? **Taalvraag?**

Zoek in ruim 2000 taaladviezen.

& **Onze Taal-webwinkel**

'Met zonder jas naar buiten' heeft voor velen iets nostalgisch. Kent u meer van dit soort woorden of uitdrukkingen?

Tijdschrift, boeken & taaltrainingen

Praat mee op Facebook

Volg Onze Taal op de sociale media

[Facebook](#) - [Twitter](#) - [Instagram](#) - [LinkedIn](#)

{ Lingo voor inburgeraars

De Nederlandse minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Wouter Koolmees wil bij de inburgering meteen met taal beginnen. Lucille Werner, voormalig presentator van het taalspelprogramma *Lingo*, heeft een oplossing: breng *Lingo* weer op de televisie. "Ik hoef het niet zelf te presenteren, daar kan ook heus iemand anders voor gevonden worden. Het is gewoon een educatief programma dat veel heeft betekend op het gebied van taal."

Lees meer

* De nieuwe *Onze Taal*

Zomertijd is festivaltijd: in Nederland en Vlaanderen worden dan zo'n duizend popfestivals gehouden. En daar is een typische eigen taal te horen. Wat is 'moshen'? Of een 'boetiekfestival'? Of een 'drankbandje'? En wat zegt de T-shirttekst 'WTF'? Hester Carvalho staat erbij stil in het nieuwe nummer van *Onze Taal*.

'Zomertijd' is ook de titel van één van de maar liefst veertien Nederlandstalige versies die er zijn gemaakt van het beroemde liedje 'Summertime', uit de opera *Porgy and Bess*. Jimmy Tigges beschrijft in de nieuwe *Onze Taal* hoeveel verrassende gedaantes het nummer in vertaling kan aannemen. Verder is er onder (veel) meer aandacht voor apps tegen spreekangst, voor een nieuw spreekwoordenboek, voor woorden die zichzelf uitbeelden (zoals *vervagen* in steeds waziger wordende letters) en voor de modieuze uitdrukking 'Ik vind daar wat van.'

Het juli/augustusnummer ligt vrijdag 13 juli bij de leden in de bus. Nog geen lid? Meld u dan nu aan en krijg 10% korting in

het eerste jaar.

>> **Word lid**

& En verder

De elektronische tijdschriften *Neerlandistiek* en *Laurens Jz. Coster* brengen deze zomer een reeks van veertien nieuwe sonnetten, geschreven door vooraanstaande Nederlandse en Vlaamse auteurs. Zaterdag verscheen het eerste, van Lieke Marsman ([hier](#) op *Neerlandistiek*, [hier](#) bij *Coster*). Volgende week verschijnt het tweede sonnet, door Delphine Lecompte: zaterdag bij *Neerlandistiek*, maandag bij *Coster*.

*** Over Taalpost**

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

** In de maanden juli en augustus verschijnt Taalpost één keer per week (op woensdag). **

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#Linkedin](#)

[#E-mail](#)

Diensten onze taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Taaltrainingen

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Uitschrijven

Taaltip: *snik en snikheet / snik- en snikheet*

‘Het blijft de hele week snik- en snikheet’ is juist.

Snikheet is een samenstelling en wordt daarom als één woord geschreven, net als bijvoorbeeld *bloedheet*, *ijskoud* en *peperduur*. Wie het woord *snikheet* nog wil versterken, kan spreken van *snik- en snikheet*. Het streepje is nodig omdat op die plaats een woorddeel (*heet*) is weggelaten; eigenlijk staat er dus *snikheet en snikheet*.

Vergelijkbaar met *snik- en snikheet* zijn bijvoorbeeld *ijs- en ijskoud*, *door- en doornat*, *kei- en keihard* en *in- en intriest*. Combinaties als *door en door betrouwbaar* en *door en door corrupt* worden echter los geschreven, omdat *doorbetrouwbaar* en *doorcorrupt* geen bestaande woorden zijn. In zulke gevallen is *door en door* een losse woordgroep, zoals die ook voorkomt in bijvoorbeeld ‘Ik ken hem door en door.’

Meer taaladvies

Taalstrijd

- In India worden meer dan 19.500 talen en dialecten gesproken, volgens een recente volkstelling. ([News18](#))
- President Donald Trump (VS) meent dat het taalgebruik van zijn tegenstanders soms ‘bedenklijk’ is. ([AOL](#))
- Amerikaanse zender vergeet genant genoeg een tilde in een Spaanstalige tweet over ‘het jaar van de vrouw’. ([BPR](#))

Talen leren

- Als kleuters een nieuwe taal leren, zijn ze zich dan al bewust van de regels daarvan? Taalkundige Sybren Spit zocht het uit. ([NPO Radio 1](#))
- Hongkong slaat terug tegen een invasie van het Mandarijn. ([OZY](#))
- De manier om Australië meertaliger te maken: vroeg beginnen met taalonderwijs. ([The Conversation](#))

En verder

Vijf jaar geleden overleed de zanger Maarten van Roozendaal. Wat maakte zijn teksten zo bijzonder? ([Neerlandistiek](#))

Taalpost wordt vernieuwd

Taalpost krijgt binnenkort een nieuwe vormgeving en een nieuwe opzet. De aanleiding is dat Onze Taal zijn gratis nieuwsbrieven *Woordpost* en *Taalpost* samenvoegt. Veel lezers zijn overigens al op beide nieuwsbrieven geabonneerd.

Als vanouds zal *Taalpost* twee keer per week actueel taalnieuws, taaltips en taalweetjes brengen. Nieuw is de wekelijkse rubriek *Woordpost*, waarin een lastig woord uit de actualiteit verklaard wordt.

Vanaf 11 juli vindt u de vernieuwde *Taalpost* in uw mailbox.

Taalpost brengt u twee keer per week het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

** In de maanden juli en augustus verschijnt Taalpost één keer per week (op woensdag). **

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)